

Henrik Wigh-Poulsens prædiken i anledning af 75-året for ordinationen af de første af kvindelige præster

Taler

Henrik Wigh-Poulsen
Biskop over Aarhus Stift

Dato

28. april 2023

Sted

Aarhus Domkirke

Da biskop Øllgaard i dag for 75 år siden, i Odense domkirke, ordinerede tre kvinder til præster i folkekirken, slog han fast, at fordi kvinderne var de første, der modtog opstandelsesbudskabet, måtte de som en selvfølge være berettigede til at øve præstegerning. Så selvfølgelig og ukontroversiel en pointe for vores ører i dag - ja, en pointe, som, hvis jeg ville gentage den til en ordination i morgen, nok ville vække en vis undren. Netop fordi den burde være så selvfølgelig og ukontroversiel, at den blotte udtale af den, ville være at tilkende modargumentet, at kvinder ikke kan virke som præster, en vis fylde og tyngde.

Men modstanden mod Ølgaards beslutning dengang, om at ordinere de tre kvinder til embeder i folkekirken, var som bekendt betydelig og for os i dag at se, voldsom. Demonstrationer, klerikale protestoptog i Odenses gader, forsøg på stiftsbåndsløsning, brutale verbale angreb på biskoppen for at være en skismatiker og en Judas. Da jeg selv var domprovst i byen fik jeg at vide at en af mine forgængere havde deltaget i modstanden mod Ølgaard ved at holde møde med kirkeligt og teologiske ligesindede i et af de idylliske bindingsværks-havehuse langs åen.

Rasende konspirationer i idylliske havehuse. Et godt billede på, hvordan fronter kan flytte sig med rasende hast. Hvad der i dag er et kontroversielt stridspunkt, kan i morgen være en selvfølgelighed. Hvad der i dag er konsensus, kan i morgen stå som et udlevet standpunkt, et faldefærdigt havehus, hvor væggene lidt skæve stå.

Der skulle dengang en mand af Ølgaards slags, en efter sigende lidt knarvorn, egensindig og stejl type til at sparke døren ind til bemeldte havehus så den friske luft kunne strømme ind. Men hvad ville vi selv have gjort? Et umuligt spørgsmål

selvfølgelig, men vigtigt at stille sig selv, så vores fejring her i dag ikke bliver reduceret til en hovedrystende udhængning af nogle tilbageskuende reaktionære typer og deres ditto synspunkter. Dén disciplin vi nogle gange har alt for let ved at finde os tilrette i, når vi bilder os ind at vi i vores tid og vores alene har fattet friheden og nu skal gøre op med alt det gamle udlevede tankegods, alle de gamle grå mandehoveder og den undertrykkelsens verden af i går, de repræsenterer.

Men det er og bliver en dommenes og fordømmelsens disciplin, som ikke hører til herinde. Det gør derimod, hvad der står i centrum ved dagens fejring. Nemlig glæden over at Guds ord til os altid finder sine egne veje, når vi - og her taler jeg på vores **alles** vegne - tilbageholdende og tilbageskuende typer så ofte, og på så forskellige måder, stædigt hænger fast i **vores** små idylliske havehuse, vores urokkelige betryggende, traditionstyngede, fundamentalsøgende forestillinger og formodninger om, hvordan det skal og bør være, dét med Gud og os.

“Herren velsigne dig - og forbavse dig”, som biskop Ølgaards samtidige, højskoleforstanderen, Knud Hansen så tit er blevet citeret for at have sagt. Men der er en evangelisk klangbund i det her lille twist af ordlyden i den aronitiske velsignelse. Husk på, at kvinderne, som var de første der modtog opstandelsesbudskabet, mens mændene gemte sig inden døre, som der står, flygtede og var bange. Kun langsomt gik det op for dem alle, mænd som kvinder, hvilken horisontsprængende begivenhed den tomme grav var. Traditionen, historien, erfaringen gav dem ingen ramme at forstå det skete indenfor. De var dømt til forbavselse og overraskelse, men gravenglens og siden den opstandnes ord banede sig vej og væltede tunge sten væk så mange slags grave.

Af sorgen og graven, udsprang glæden og livet. Tingene var og er ikke længere, som de plejer, og det var er og bliver en kontinuerlig erfaring i påskemorgens slipstrøm, som gør, at vi aldrig nogensinde kan vide os sikre i vores - for nu at gentage mig selv - urokkelige betryggende, traditionstyngede, fundamentalsøgende forestillinger og formodninger om, hvordan det skal og bør være, dét med Gud og os.

Derfor bruger Jesus i dagens og næste søndags evangelietekst fødslen som billede på, hvordan det Gud har bragt os i sin søn, altid vil forbavse os, overraske os, overrumple os, når vi nu lige gik og troede, vi vidste det. Et eller andet sted er vi dømt til altid og helt fundamentalt at stå der som disciplene og spørge: “Vi

forstår ikke, hvad han taler om”, og så en skønne dag - som den dag hvor kvinden har født sit barn pludselig at forstå, at Jesus og hans ord aldrig blev bundet af grav og fravær, men at han kom igen, at han kommer igen og bliver ved med at komme og møde os i sit ord.

Så da de tre kvinder, Johanne Andersen, Ruth Vermehren og Edith Brenneche Petersen, stod der i Odense domkirkes kor, foran Claus Bergs gamle imposante alter, så var det bare - eller ikke bare - så var det endnu et symptom på, at vi i vores kirke, trods al instinktiv modstand og trang til at blive i havehuset, formår at give frit løb til Guds ord, der VIL lyde og trøste hjerterne bange.

Alle de grave, der er talt ved, alle de små gnister af håb, der et tændt i det tætteste mørke, det mod der er spiret i modløse og trøst der har hjulpet sørgende til at leve videre. Alt det Guds ord har virket og virker i os! Dét er hvad, det handler om. Ikke køn, ikke korrekte bibelfortolkninger, ikke gamle traditioner, antagelser og forestillinger, og hvad vi ellers har det med at ville hegne os selv ind med.

Det turde være så indlysende, og det turde væres os en evig påmindelse om, at det er os og vores nok så fast cementerede holdninger, der skal vige, ikke ordet vi skal forkynde. Heroverfor gælder kun ydmyghed.

Og den var der sandt at sige ikke meget at spore af blandt det demonstrerende kleresi i Odenses gader, havehuse og den offentlige forargelse i al almindelighed. Og den kan nogle gange være svær at spore hos os i så mange andre forhold, hvor vi ikke kan se ud over vores egen forbeholdne og forargede næsetip.

Så når Paulus et sted skriver, at vi ikke skal skikke os lige med den tid, vi lever i, så betyder det ikke, at vi skal stå uden for tiden, hævet over den med vores fundamentale sandheder, men at vi netop er nådigt dømt til, i evangeliets lys, hele tiden at blive klogere, begrænset som vi kan være af vores egen tid: “... men når hun har født sit barn, husker hun ikke mere sin trængsel af glæde over, at et menneske er født til verden”. Det som var før, er ikke mere. Se noget nyt er blevet til. Foråret forbavser hver gang.

De kvindelige præsters indtræden i folkekirken var et af de forår, et af de overraskelsens øjeblikke, hvor noget nyt brød frem. Noget nyt der nu er, og skal være, så selvfølgelig som noget. Endnu en vej for ordet. Og for det siger vi:

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.

Himmelske far, du som kaldte verden frem og hver dag kalder os til at leve i den i kærlighed til di og vores næste! Tak for ordet i dag til os om, at du på trods af død og grav kommer til os med liv og håb. Dit ord finder altid vej. Vi skal glæde os, og ingen skal tage vores glæde fra os,

Velsign og bevar vor Dronning, Margrethe den 2. og hele det kongelige hus. Vær med regering, folketing og alle med magt og myndighed. Lær dem og os at forvalte det ansvar, som vi er blevet givet. Giv os styrke og vilje til at hjælpe og værne om vores næste. Giv os øjne at se vores næste med og vilje til at lindre vor næstes nød.

Vær hos alle dem, der lige nu lider under krigen i Ukraine, de fordrevne, de flygtende, de forladte. Vær der med din trøst og dit håb. Ja, vær med alle som forfølges og flygter og udstødes og holdes ude og borte eller bag lås og slå og lægges for had. Skænk dem styrke, mod og håb i deres ensomme kamp.

Vi beder for **alle**, der sørger og savner og sidder i mørkets og dødens skygge. Skænk dem trøst og håb, og vis os dit milde ansigt, når mørket lukker sig om os.

Amen

Kilde

aarhusstift.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Kvindebevægelsen, Prædiken

Relateret

Mads Davidsens prædiken i anledning af 75-året for ordinationen af de første af kvindelige præster
28. april 2023

Marianne Gaardens prædiken i anledning af 75-året for ordinationen af de første af kvindelige præster
28. april 2023

Peter Skov-Jakobsens prædiken i anledning af 75-året for ordinationen af de første af kvindelige præster
30. april 2023

Thomas Reinholdt Rasmussens prædiken i anledning af 75-året for ordinationen af de første af kvindelige præster
28. april 2023

Louise Shack Elholms tale i anledning af 75-året for ordinationen af de første af kvindelige præster
28. april 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/henrik-wigh-poulsens-praediken-i-anledning-af-75-aret-for-ordinationen-af-de-forste-af-kvindelige-praester>